

POLICIJOS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai	2021-03-16	Nr. 5-S-4234
Kopija	Į 2021-03-05	Nr. 2T-194
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai	Į 2021-03-05	Nr. 1G-3100

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pagal kompetenciją išnagrinėjo pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo 147³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-4099 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 487 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-4100“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nepritariame Nutarimo projekto 2 punktui, kuriuo pritariama Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 487 straipsnio pakeitimui, t. y. atsisakyti administracinės atsakomybės už atlygintinį naudojimąsi prostitucijos paslaugomis ir panaikinti administracinę atsakomybę už vertimąsi prostitucija.

Pažymėtina, kad Nutarimo projekto 1.4 ir 1.5 papunkčiuose aiškiai nurodoma, jog:

1. atlygintinis naudojimas asmens seksualinėmis paslaugomis, nesant jokios prievartos požymių, objektyviai negali būti vertinamas kaip toks pavojingas veikimas, kurio teisinė apsauga būtų įmanoma tik kraštutinėmis baudžiamosios teisės priemonėmis;

2. kriminalizavus atlygintinį naudojimąsi asmens seksualinėmis paslaugomis, kurios nėra susijusios su bet kokios rūšies prievartos panaudojimu, atsakomybės taikymas už šio pobūdžio veiksmus taptų neadekvatus padarytų veiksmų pavojingumui;

3. šiuo metu numatyta administracinė atsakomybė už atlygintinį naudojimąsi prostitucijos paslaugomis, kurios nėra susijusios su jokiais prievartinio pobūdžio veiksmis, iš esmės atitinka tokios veikos pavojingumo pobūdį ir vertintina kaip pakankama, siekiant nubausti kaltus asmenis, todėl nėra pagrindo dar labiau griežtinti teisinę atsakomybę už šiuos veiksmus;

4. sprendžiant atlygintinio naudojimosi prostitucijos paslaugomis problemą, šiuo aspektu tikslinga būtų efektyviau išnaudoti jau šiuo metu galiojančias teises priemones: dažniau inicijuoti administracinių nusižengimų tyrimus, rengti patikrinimo akcijas, taip pat prireikus svarstyti galimybę griežtinti ANK numatytas sankcijas asmenims, kurie naudoja prostitucijos paslaugomis;

5. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo doktrinoje ne kartą akcentuota, kad siekiant užkirsti kelią neteisėtoms veikoms ne visada tikslinga atitinkamas veikas pripažinti nusikaltimais ir taikyti už jas pačias griežčiausias priemones – kriminalines bausmes. Kiekvieną kartą, kai reikia spręsti, pripažinti veiką nusikaltimu ar kitokiu teisės pažeidimu, labai svarbu įvertinti, kokių rezultatų galima pasiekti kitomis, nesusijusiomis su kriminalinių bausmių taikymu priemonėmis, *inter alia*, administracinėmis sankcijomis;

Biudžetinė įstaiga
Saltoniškių g. 19
LT-08105 Vilnius

Tel. 8 700 60 000
Faks. (8 5) 271 9978
El. p. info@policija.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188785847

6. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo jurisprudencijoje pažymima, kad, nustatant baudžiamumą už veikas, turi būti griežtai laikomasi racionalumo ir proporcingumo principų, kurie laikomi *ultima ratio* principo konstituciniu pagrindu, reikalaujančiu, kad baudžiamųjų priemonių intervencija į žmogaus teises šiuo aspektu būtų minimali, reikalingų.

Atsižvelgdami į aptartus Nutarimo projekto 1.4 ir 1.5 papunkčiuose nurodytus argumentus, taip pat vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintais teisėkūros principais, kurie reikalauja, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, suprantamas ir nedviprasmiškas, manome, kad siūlomas Nutarimo projekto 2 punktą prieštarauja teisiniui reguliavimui keliamiems tikslams ir minėtuose Nutarimo papunkčiuose nurodytiems argumentams. Atkreiptinas dėmesys, kad pritarus ANK 487 straipsnio panaikinimui, tais atvejais, kai įvertinus veikos pavojingumą ir nesant būtinų atitinkamai veikai sudėties požymių, nebus taikoma baudžiamoji atsakomybė, tokia veika apskritai liks nebaudžiama. Manome, kad turi būti suformuota aiški politika, ar prostitucijos veikla teisėta, ar visgi tai yra ir turėtų būti nusikalstama veika, ir atitinkamai įvertinus jos pavojingumą, turėtų būti numatyta atsakomybė ir pagal ANK, ir pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome laikytis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. vasario 5 d. nutarime Nr. 88 „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso papildymo 147³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII P-4099 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 487 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII P-4100“ išsakytos pozicijos aptariamam klausimui.

Policijos generalinio komisaro pavaduotojas

Arūnas Paulauskas

Ieva Naruševičienė, tel. (8 5) 271 9732, el. p. ieva.naruseviciene@policija.lt
527039, 2021-03-12